

Innst. S. nr. 241

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument nr. 8:80 (2006-2007)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Siv Jensen, Carl I. Hagen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt om å gjennomføre folkeavstemning om forholdet mellom stat og kirke samtidig med kommunevalget 2007

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for Stortinget slik at det avholdes folkeavstemning om forholdet mellom stat og kirke samtidig med kommunevalget 2007."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiten, Anniken Huitfeldt, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt, fra Høyre, Gunnar Gundersen og lederen Ine Marie Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Åsa Elvik og Lena Jensen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, fra Senterpartiet, Inger S. Enger, og fra Venstre, Odd Einar Dørum, viser til representantforslaget om å avholde folkeavstemning om forholdet mellom stat og kirke i forbindelse med lokalvalget høsten 2007, Dokument nr. 8:80 (2006-2007).

Komiteen viser til at det offentlige utvalget som i 2003 ble oppnevnt for å utrede spørsmålet om forholdet mellom staten og Den norske kirke, avga sin innstilling i 2006, jf. NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke.

Komiteen er kjent med at utvalgets innstilling ble sendt ut på en omfattende høring, der hele 1 750 av de 2 500 inviterte høringsinstansene avga svar til Kultur- og kirke departementet.

Komiteen har videre merket seg, jf. omtale i St. prp. nr. 1 (2006-2007), at Regjeringen vil legge fram en egen sak for Stortinget.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at spørsmålet om framtidig kirkeordning er et svært komplekst saksforhold som berører både konstitusjonelle forhold og rammene for enkeltmenneskets religionsutøvelse. Flertallet mener derfor det er nødvendig med en grundig vurdering av alle aspekter før Stortinget foretar en endelig behandling av saken.

Uavhengig av holdning til bruk av folkeavstemningsinstituttet i forbindelse med dette saksforholdet, mener flertallet at det verken vil være praktisk gjennomførbart eller tilstrekkelig tid til å gi velgerne et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag, å skulle tillyse en folkeavstemning allerede i september inneværende år.

Flertallet går derfor ikke inn for forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslaget. Disse medlemmer peker på at det er gjennomført få folkeavstemninger i Norge, men samtlige, kanskje med ett unntak, har vært knyttet til kompliserte og omfattende spørsmål. Disse medlemmer viser til at kirkeordningen er svært viktig for mange mennesker. Det er fremlagt et omfattende grunnlag for beslutning om eventuell endring av kirkeordningen gjennom flere offentlige utvalg, senest gjennom Gjønnnes-utvalgets innstilling.

Disse medlemmer registrerer at Gjønnnes-utvalget vurderte tre konkrete modeller og fremmet sin anbefaling. Disse medlemmer viser til at det i ettertid er lansert andre modeller som ikke er berørt av den omfattende høringen komiteen for øvrig viser til. Disse medlemmer mener den store politiske

uenigheten viser behovet for å få folkets innspill om et svært viktig spørsmål.

Disse medlemmer viser videre til at det er stor uenighet internt i regjeringspartiene om fremtidig kirkeordning. Det er videre stor uenighet i Stortinget. Disse medlemmer frykter at en slik situasjon vil bidra til å skape en mindre god sluttløsning dersom ikke folket blir hørt.

Disse medlemmer viser videre til oppslag i Aftenposten 7. februar 2006 der Senterpartiets kirkepolitiske talsmann, representanten Inger S. Enger, tar til orde for folkeavstemning om forholdet mellom kirke og stat. Fra den aktuelle artikkelen hitsettes følgende utdrag:

"Enger er ikke tilhenger av å bruke folkeavstemning veldig ofte. - Men dette er et egnet tema, sier hun - og begrunner det med at uenigheten ikke følger tradisjonelle partipolitiske skillelinjer. - Dette griper inn i folks liv. Det er viktig at hver enkelt av oss får muligheten til å si sin mening om det."

Disse medlemmer mener regjeringspartiet Senterpartiets representant gir uttrykk for en god tilnærming til problematikken og er enig i den vurderingen Enger gir uttrykk for i artikkelen. Det er ikke skjedd noen vesentlig endring i det politiske landskapet etter at Engers utmerkede uttalelse falt til Aftenpostens journalist.

Disse medlemmer vil videre peke på at det i Arbeiderpartiets interne partihøring om statskirken var et klart flertall av de kommunelagene som besvarte spørsmålet om folkeavstemning, som ønsket en folkeavstemning om forholdet mellom stat og kirke.

Disse medlemmer vil videre peke på at det i flere opinionsmålinger viser at et flertall av folket mener at spørsmålet om fremtidig kirkeordning bør legges ut til folkeavstemning.

Disse medlemmer mener det er viktig å benytte folkeavstemning om viktige spørsmål som berører mange. Disse medlemmer merker seg at hovedargumentet mot at forslaget skal bifalles, er at det ikke er praktisk gjennomførbart til høsten og at en ikke kan gi velgerne et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Disse

medlemmer er uenige i dette og mener flere utredninger over flere tiår, og ikke minst den brede debatten som har vært gjennomført i forbindelse med Gjønnesutvalgets innstilling, vil tjene som et godt grunnlag for å opplyse folk om ulike alternativer. Disse medlemmer vil imidlertid ikke la prestisje i forhold til gjennomføringstidspunkt ødelegge for praktisk gode resultater. Disse medlemmer vil derfor ta opp representantforslaget som sitt primære forslag, og subsidiært fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for og fremme forslag om folkeavstemning om forholdet mellom kirke og stat på egnet tidspunkt."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for Stortinget slik at det avholdes folkeavstemning om forholdet mellom stat og kirke samtidig med kommunevalget 2007.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for og fremme forslag om folkeavstemning om forholdet mellom kirke og stat på egnet tidspunkt.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:80 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Siv Jensen, Carl I. Hagen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt om å gjennomføre folkeavstemning om forholdet mellom stat og kirke samtidig med kommunevalget 2007 - bifalles ikke.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 1. juni 2007

Ine Marie Eriksen Søreide
leder

Inger S. Enger
ordfører